

Рецензия

на

**научните трудове на старши преподавател Жасмин Тодорова
Цанкова, доктор**

от

професор Петър Бонов ДН, член на специализирано научно жури съобразно Закона за развитие на Академичния състав в Република България.

Относно: конкурс за Академичната длъжност „доцент” към катедра „Спорт” при факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт” в Югозападен университет „Неофит Рилски”, Благоевград. Професионално направление 7.6 Спорт (Баскетбол), обнародван в „Държавен вестник” бр. 57 от 14.07.2017 г.

Представяне на кандидатката

Старши преподавател Жасмин Тодорова Цанкова е родена 1965г. Завършила е висше образование ВИФ „Георги Димитров” (НСА „Васил Левски”) през 1989г. Назначена е след конкурс, като преподавател по физическо възпитание и спорт в Медицински университет – София 1997. От тогава до настоящия момент тя преподавател в Университета. До момента на назначаването си като университетски преподавател работи последователно като професионален състезател и треньор по баскетбол в следните спортни организации: БК „Септември Рила Кооп”; БК „Кремиковци”; БК „НСА”. Като състезателка е включвана многократно в националният отбор за жени. Най значимият успех в рамките на националния отбор е класирането на четвърто място в Европейското първенство през 1982. Освен това класиране тя е в съставите за кадетки

и жени постигнали редица престижни класирания в състезания от международния спортен календар в периода 1980-1997. Осезателно е и нейното участие в националните шампионати на България, в които постига с отборите в които участва, две шампионски титли и една купа. Треньорската дейност на кандидатката за научното звание „доцент” е изключително поливалентно. То се простира от воденето на националните отбори за жени и кадетки до подготовката на студентските отбори на Медицинския университет. В резултат на своята многогодишна спортнопедагогическа дейност старши преподавател Жасмин Тодорова се е изградила, като спортен педагог и експерт по баскетбол в сферата на елитния спорт и висшето образование. Тя е типичен пример за ефективно съчетаване и колаборация между практиката и научноизследователската дейност, като най убедителното доказателство е защитената от нея през 2008 докторска дисертация на тема: „Влияние на специализирана методика върху ефективността на обучението по баскетбол във висшите училища на Република България”, като и редица други научни публикации представени ми за рецензия.

Анализ на научните публикации и приноси.

За участие в конкурса кандидатката е представила 30 научни труда. Представеният под номер едно дисертационен труд на тема: „Влияние на специализирана методика върху ефективността на обучението по баскетбол във висшите училища в Република България” е преминал през специализирано рецензиране в процеса на неговата защита. Въпреки това ние ще си позволим да отбележим, че той интерпретира успешно една проблематика, която е в пряка връзка с тематиката на настоящият конкурс. Останалите 29 труда самата кандидатка коректно е класифицирала в следните основни групи:

1. Монографии и учебни помагала -2 бр,

2. Публикации в чуждестранни научни издания – 3 бр.,

3. Публикации в Български научни издания – 24 бр.

Количествените характеристики на този обем научни публикации покрива изцяло нормативната база от изисквания за придобиване на научното звание доцент. Качествата на така представената научна продукция основно се свеждат до повишаването ефективността на учебния и тренировъчен процес по баскетбол. Типичен пример в посоченото направление е монографичният труд „Методика на обучение по баскетбол във висшите училища”. В резултат на многогодишна експериментална преподавателска дейност в него е аргументирана иновационна специфична методика за обучение по баскетбол(2013). Проблемите на обучението и тренировката по баскетбол са в основата и на други публикации. В тях се представят резултати от изследвания на отношенията на студентите и към заниманията с баскетбол (труд 9), усъвършенстване на системите за оценка на успеваемостта на студентите в групите по баскетбол(тр. 10 и 11), промените в специфичната работоспособност и нейната факторна структура (тр.13,15,16,17,18,19,20,28). Следващият голям самостоятелен раздел в научноизследователската дейност на старши преподавател Тодорова е насочен към повишаването ефективността на учебнотренировъчния процес по баскетбол при подрастващи състезателки на национално и международно ниво. Резултатите от представените в това направление публикации са плод на многогодишни изследвания в процеса на подготовката на клубни и национални отбори за девойки. Това се отнася за 15 труда (4,5,6, 7,8,12, 14,21,22,23,24,25,27,29 и 30). Посочените публикации дават научноаргументиран отговор на множество въпроси, като: оценката на физическото развитие, факторите за реализация в игрова обстановка, игровата успеваемост, мотивацията за участие в

тренировки и състезания, ролята на личностните качества на състезателките, оценката на техникотактическите умения и т. н. Публикацията под номер 26 е по специална. Тя прави научен анализ на състоянието и перспективите в развитието на баскетбола в България. В резултат на това се маркират опорните точки върху, които може да се изгради съвременната концепция относно бъдещето развитие на този спорт в България. Като обобщение на направеният анализ ще посочим следните основни приноси на научните публикации:

1. Обогатена е теорията и практиката на българската система за физическо възпитание и спорт в условията на висшето образование посредством:

- Разработване на иновационни подходи за повишаване ефективността на образователния процес по баскетбол в условията на висшите училища.
- Разработване на оригинални научнометодични материали насочени към решаването на основни задачи на обучението по баскетбол във висшите училища.
- Експериментално обосноваване на система за контрол и оценка на физическото развитие и специфичната работоспособност на студентите от профилираните групи по баскетбол.
- Идентифициране на факторната структура на физическата работоспособност при студенти и студентки във висшите училища.

2. Повишаване на ефективността на тренировъчния процес по баскетбол на различни възрастови нива и подготвеност посредством:

- Разработване и обосноваване на научноприложни критерии за контрол, оценка и оптимизиране на физическото развитие
- Идентифициране на факторите за колективна и индивидуална реализация в игрова (състезателна) обстановка.

- Ракрити са механизмите на мотивация за участие в спортно състезателна дейност.

3. Създадена е методология за разработване на съвременната стратегия за развитието на баскетбола в България.

Заклучение

Анализът на спортно педагогическата и научно-изследователска дейност на старши преподавател Жасмин Тодорова Цанкова, доктор ни дава основания да я определим като изявен експерт по баскетбол в сферата на висшето образование и методиката на тренировка. Тя изцяло покрива професионалните и научни критерии относно научното звание „доцент“. Това е достатъчно основание да предложим на уважаемите членове на специализираното научно жури да дадат своя положителен вот за избора ѝ като „доцент“ в професионално направление 7.6 Спорт (Баскетбол) към катедра „Спорт“ при факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград.

София 10.11.2017

Рецензент:

(проф. Петър Бонов ДН)